

Wijziging regeling aanwijzing werkgevers en uitzonderingen op de verzekeringsplicht werknemersverzekeringen

SZW

Regeling houdende de aanwijzing van werkgevers en uitzonderingen op de verzekeringsplicht werknemersverzekeringen (Stcrt. 251), in verband met de uitzondering van de verzekeringsplicht werknemersverzekeringen voor gastouders en voor zelfstandigen, die een arbeidsverhouding met een tussenpersoon hebben

19 augustus 1998/nr. SV/WV/98/2920
Directie Sociale Verzekeringen

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
Handelende in overeenstemming met de Staatssecretaris van Financiën;
Gelet op de artikelen 2, onderdeel b, en 3, tweede lid, van het koninklijk besluit van 24 december 1986, houdende vaststelling van een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 5 van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, artikel 5 van de Ziektewet en artikel 5 van de Werkloosheidswet (Stb. 655);

Besluit:

Artikel I

De regeling van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 23 december 1986, houdende de aanwijzing van werkgevers en uitzonderingen op de verzekeringsplicht werknemersverzekeringen (Stcrt. 251) wordt als volgt gewijzigd:

A

Aan artikel 4, eerste lid, wordt, onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel b door een puntkomma, een onderdeel toegevoegd, luidende: c. arbeid verricht in de uitoefening van een bedrijf of in de zelfstandige uitoefening van een beroep.

B

Onder vernummering van de artikelen 5 en 6 tot 6 en 7 wordt een nieuw artikel 5 ingevoegd, luidende:

Artikel 5

Voor de toepassing van de artikelen 1, 2 en 3 van het besluit van 24 december 1986 (Stb. 655) wordt niet als dienstbetrekking beschouwd de arbeidsverhou-

ding van de persoon die kinderopvang in een gezinssituatie biedt, die tot stand komt door middel van een gastouderbureau, overeenkomstig de modelcontracten die als bijlage bij deze regeling zijn gevoegd.

Artikel II

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 september 1998.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage, 19 augustus 1998.
De Staatssecretaris voornoemd,
J.F. Hoogervorst.

Toelichting

Deze regeling wijzigt de regeling van 23 december 1986, houdende de aanwijzing van werkgevers en uitzonderingen op de verzekeringsplicht werknemersverzekeringen (Stcrt. 251). Die regeling is een nadere uitwerking van het besluit van 24 december 1986, houdende vaststelling van een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in de artikelen 5 van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, de Ziektewet en de Werkloosheidswet (Stb. 655). In dat besluit wordt aangegeven wanneer een arbeidsverhouding als dienstbetrekking wordt aangemerkt. De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid kan bij ministeriële regeling bepalen dat de gelijkstelling in bepaalde gevallen niet opgaat. Met de voorliggende regeling wordt voor twee groepen personen de gelijkstelling van hun arbeidsverhouding met een dienstbetrekking onmogelijk gemaakt. Het gaat om degenen die bij wijze van gastouderopvang bij zichzelf thuis de buitenschoolse opvang van kinderen realiseren en om personen die wel door tussenkomst ten behoeve van een derde werken, maar dat werk verrichten in de uitoefening van een bedrijf of de zelfstandige uitoefening van een beroep.

Gastouderopvang

Voldoende kinderopvang is vanuit diverse invalshoeken van belang. Ouders krijgen meer ruimte voor zelfontplooiing, of dat nu is door arbeid of door het volgen van scholing. Bij bedrijven treedt minder verlies van menselijk kapitaal op doordat minder vaak het arbeidzaam leven na de geboorte van een kind zal worden afgebroken of onderbroken. Ook de overheid heeft, via het belastingmechanisme, belang bij een zo hoog mogelijk blijvende participatiegraad. Een en ander komt ook naar voren in het rapport 'Kansen op combineren' dat het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid bij brief van 29 september 1997 aan de Tweede Kamer toezond (Kamerstukken Tweede Kamer, nr. 25 667, vergaderjaar 1997-1998). Hierbij is van belang dat ook vormen van kinderopvang voorhanden zijn volgens de opzet van de bij dit besluit gevoegde modelcontracten, dat wil zeggen: op kleine schaal, in eigen huis, en waarvan de kosten beperkt zijn zodanig dat deze ook door hen met een lager inkomen kunnen worden opgebracht. In dat licht is het wenselijk dat de gelijkstelling van de arbeidsverhouding van de gastouder met een dienstbetrekking onmogelijk wordt gemaakt voor zover die opvang geschiedt op basis van een van de als bijlage bij dit besluit gevoegde modelcontracten. Het is hierbij overigens de bedoeling dat de uitvoeringsinstellingen telkens aan de hand van de omstandigheden van het geval beoordelen of feitelijk volgens het contract wordt gewerkt en niet enkel wordt afgegaan op een volledig juist ingevuld contractformulier.

Door tussenkomst van een ander ten behoeve van derden werkende zelfstandigen

In artikel 3, eerste lid, van het Besluit van 24 december 1986 (Stb.655) is de arbeidsverhouding van degene die door de tussenkomst van degene tot wie de arbeidsverhouding bestaat ten behoeve van een derde werkt voor de

toepassing van de Ziektewet (ZW), de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) en de Werkloosheidswet (WW) met een dienstbetrekking gelijkgesteld. Die gelijkstelling wordt niet beperkt door artikel 8 van dat besluit. Dit leidt ertoe dat als personen een arbeidsverhouding met een tussenpersoon hebben, en van die arbeidsverhouding, gezien ook de overige omstandigheden van het geval, gezegd moet worden dat het werk wordt verricht als zelfstandige, de betrokkene toch, als ook aan de overige bepalingen is voldaan, verzekerd is ingevolge de ZW, de WAO en de WW.

Het is echter vanuit een van de wezenskenmerken van de werknemersverzekeringen, namelijk dat zij niet voor zelfstandigen bedoeld zijn, niet wenselijk dat deze groep zelfstandigen via het Besluit van 24 december 1986 (Stb. 655) toch verplicht verzekerd is. Overigens wil deze beperking niet zeggen dat, als iemand – los van zijn arbeidsverhouding met de tussenpersoon – als zelfstandige funktioneert, hij dan ook vanzelf voor wat betreft de arbeidsverhouding met de tussenpersoon als zelfstandige moet worden gezien. Integendeel. Een kenmerk van de verzekeringsplicht voor de werknemersverzekeringen is immers dat voor iedere arbeidsverhouding van de betrokkene apart wordt beoordeeld of verzekering bestaat. Dat geldt ook hier. Steeds zal dus aan de hand van de in de uitvoeringspraktijk en in de jurisprudentie ontwikkelde criteria beoordeeld moeten worden of de betrokkene ook ten aanzien van die arbeidsverhouding met de tussenpersoon als zelfstandige moet worden gezien.

*De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,
J.F. Hoogervorst.*